

ANTOINE DE SAINT EXUPERY

Küçük Prenses

Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu Yayınları

Halk Kitapları

2

Kaçmak için yabancı kuşların göçünden yararlandığımı sanıyorum

ANTOINE DE SAINT-EXUPÉRY

Küçük Prens

(Yazarın Suluboya Resimleriyle)

Çeviren:
Fahrettin ARSLAN

BAŞBAKANLIK AİLE ARAŞTIRMA KURUMU YAYINLARI

Genel Yayın No : 15

Seri : Halk Kitapları / 2

ISBN : 975-19-0392-0

DİZGİ - BASKI - CİLT : GAYE MAT. SAN. TİC. A.Ő.

Tel: 310 68 20 Fax: 311 60 45

ANKARA

SUNUŞ

Kitaplar, ilim ve fikir dünyasına açılan kapılardır. İnsanın kendini tanıması, içinde yer aldığı cemiyeti kavraması, böylece yeryüzü macerâsına katılması, ancak kitapların dünyasına girmekle mümkün olur. Aile Araştırma Kurumu, bu kitap dünyasına "özel amaçlı", ama çok önemli bir seri yayımla katılarak yeni bir hizmeti başlatmış bulunuyor. Türk cemiyetinin temel taşı olan aile, bütün yönleriyle bu yayın serimizin konusu olacak.

Aileyi oluşturan sosyal ve kültürel değerlerimizin yüceliğinden bahsediyor, aile kurumunun cemiyetimizin en büyük manevi zenginliğini teşkil ettiğini söylüyoruz. Bu çok değerli manevi servetimize ait bilgilerimizin birçoğu ne yazık ki eski ve yetersiz. Bugün, başta üniversitelerimiz olmak üzere bir dizi kuruluş, aileyi çeşitli yönleriyle ele alan araştırmalar yapıyor, bu konudaki bilgileri yeniliyorlar. Bu bilgilerin pek çoğu üretildiği çevrelere sıkışıp kaldığı için halka ulaşmıyor. Biz, yaşamaya başladığımız bilgi çağı ile birlikte; bilim, felsefe, edebiyat ve sanatın bir avuç seçkinler zümresi içinde dolaşıp durduğu dönemlerin de artık sona ereceğine inanmak istiyoruz.

Bu inançla "aile" ile ilgili elde edeceğimiz bütün bilgileri yayınlar haline dönüştüreceğiz. Aile kitapları serimiz "Bilim", "Aile Eğitimi", "Halk Kitapları" ve "Tanıtma" dizileri olarak dört alt gruptan meydana geliyor. Bu dizilerimiz vasıtasıyla en yeni bilimsel araştırmaları geniş kitlelere duyuracağız. Aile fertlerinin aile içi eğitimi ile ilgili yerli ve yabancı temel eğitim kitaplarından seçilmiş zengin bir kolleksiyonu, aile kitaplıklarına kazandıracağız. Halk kitapları dizimiz, konuları ve rahatça okunup anlaşılacak üsluplarıyla geniş halk kitlelerinin aile konusundaki başucu kitabı olacaktır.

Bu yayınlardan beklediğimiz, cemiyetimizi yaşatan ve ebediyen yaşatacak olan kendi sosyal gerçeğimize ait değer hükümlerini; zeka ve kültürün, ilim ve sanatın ilgi alanında, her dem taze tutmaktır.

Türk ailesinin durmadan değişen dünya şartlarına, kimliğini koruyarak uyum sağlaması, bu değerlerin toplumun bütün fertleri tarafından paylaşılarak korunmasına bağlıdır.

Her bakımdan güzel neticeler vadeden bu teşebbüse, ilim, fikir ve sanat adamlarımızın da beklenen katkıları sağlamasını temenni ediyorum.

Aile Yayınları serisinin, bugünkü ve yarınki nesillerin düşünce ve zevk olgunluğuna katacağı zenginlik ise, milletçe elde edeceğimiz en büyük kazanç olacaktır.

Cemil ÇİÇEK
Devlet Bakanı

ÖNSÖZ

Yaşadığı coğrafyaların genişlik ve farklılığının verdiği bir imkânla, çeşitli sosyo-kültürel yapılarla yüz yüze gelmek ve bu vesile ile kendisini zaman zaman test etmek imkânını bulan Türk toplumu, yirminci yüzyılda, iletişim araçlarının dünyayı küçülttüğü bu tarih diliminde yeni bir süreci yaşıyor.

Tarihin çoğu devirlerinde her toplum, kültür ve dinle kompleks ilişki ve temas geliştirebilen bu toplumun, bu yeni süreci de sağlıklı sonuçlara ulaşmak bakımından bir şans olarak değerlendireceği kanaatindeyiz.

Ne var ki, kültürü ve düşünceyi "sözlü iletişime" indirgeyen bir geleneğin günümüzde derinden hissedilen zaafının hâlâ mahkûmu bulunuyoruz. "Şifâhî kültüre" ve geleneğe kendisini bu derece teslim eden bir toplumun ve aydınının, bilim hayatında sağlaması gereken birikim de o derece zor oluyor. Bu açıdan üretilmiş her bilgi, ortak bir havuzda toplanmak yerine, kendi şartlarının dar atmosferine mahkûm kalıyor ve zamanla kaybolup gidiyor. Üniversitelerimizin sosyal bilim dallarında görevli hocalar bilirler: Aynı alanda ve birbirinin tekrarı sayılabilecek yüksek lisans tezleri ve hatta doktora çalışmaları az değildir. Farklı üniversitelerimiz bile, çoğu zaman, birbirinin eş zamanlı faaliyetlerinden haberdar olamayabiliyorlar.

Yüzyılımızın karakteristiğine aykırı düşen bu iletişimsizlik ve bilimsel bilginin ortak havuzlar oluşturamaması gerçeği, ülkemiz adına büyük zaman, enerji ve hatta maddî kaynak israfına yol açmaktadır.

Bu gerçekleri göz önünde bulunduran Aile Araştırma Kurumu, bir toplumun indirgenebileceği en küçük ve temel sosyal kurum olan "aile"den yola çıkarak, ve bu temel birimin açılımlarıyla orantılı olarak, çeşitli sosyal bilim dallarıyla disiplinler arası faaliyetler gerçekleştirecektir. Bunun içindir ki, bu alanda üretilmiş her türlü bilginin, araştırma ve inceleme sonuçlarının, alternatif

görüşlerin bir araya getirilmesi yoluna giriyoruz. Buna Aile Araştırma Kurumu olarak, öncelikle biz ihtiyaç duyuyoruz. İhtiyacını duyduğumuz bu nevi çalışmalar, aynı zamanda çeşitli sosyal bilim çevrelerinin de arzusu olarak gerçekleşiyor. Bu türden ortak ihtiyaçlar; ortak çalışmaları gerektirecek, mesâileri birleştirmeyi zarruri hale getirecektir.

Ne yazık ki ülkemizde, fen ve mühendislik bilimlerine karşılık, sosyal bilimlerin geliştirdiği araştırma projeleri teşvik ve destekten o nisbette mahrum bırakılmaktadır. Halbuki çağımızda araştırma faaliyetleri büyük maddî finansmanları gerektirir olmuştur. Öteki bilim dallarına karşılık, sosyal bilimlerin böylesi teşvik ve destek tedbirlerinin dışında tutulması, Türk sosyal bilim temsilcileri adına büyük bir talihsizlik teşkil etmektedir. Ayrıca "İcra" ile sosyal bilim alanları arasındaki bu ilişki azlığı, kamu idarelerini ihtiyacını duyduğu sağlıklı verilerden ve bilimin kendisine sağlayacağı perspektiflerden yoksun kılarken, iç konjonktürün inişli çıkışlı atmosferinde kendisini kılavuzsuz da bırakabilmektedir. Bunun ötesinde, sosyal politikaların üretilmesi ve realizesi sırasında bu bilim çevrelerinin dışlandığı, görüşlerine müracaat edilmediği biçimindeki kanaatler de, bu kesitlerde derin moral kayıplarına ve fonksiyonsuzluk hislerine yol açmaktadır. Günümüzde araştırma faaliyetleri geniş ekip ve organizasyonları gerektirir olmuştur. Sosyo - kültürel problemlerin yaygınlığı karşısında ortak teşhislere ve sonuçlara ulaşabilmek, kamu idarelerinin ihtiyacını derinden hissettiği sağlıklı veriler üretmek, realize edilebilir teklifler oluşturmak, disiplinler arası çalışmalarını ve ortak projeleri zorunlu hale getiriyor.

Aile Araştırma Kurumu bu bakımdan, Türk sosyal bilim çevreleri ile icra arasında oluşturulacak sağlıklı ilişkilerin merkezi olmaya doğru gidiyor. Onun içindir ki kurumumuz, hem üretilmiş bilimsel bilginin derlenip tasnif edilmesi, hem de toplumun derinden yaşadığı yaygın problemler alanlara yönelik her türlü araştırma projelerine açık bulunmaktadır. "Aile Yazıları" ve hazırlanmakta olan bibliyografyalar bu gayretlerin ilk ürünleridir.

Dr. Necmettin TURİRAY
Aile Araştırma Kurumu Başkanı

LEON WERTH'E

Bu kitabı bir büyüğe ithaf ettiğim için küçüklerden beni bağışlamalarını diliyorum. Çok önemli mazeretlerim var da... Bir kere, bu büyük adam şu dünyada en iyi dostumdur; sonra, bu büyük adam her şeyi anlayabilir, çocuk kitaplarını bile. Üçüncü mazere-tim de şu: bu büyük adam Fransa'da aç ve açıkta yaşıyor. Teselliye ihtiyacı var.

Bütün bu mazeretler yeterli görülmezse, ben de o zaman kitabımı, bu büyük adam bir zamanlar çocuğu ya, işte o çocuğa ithaf ederim. Bütün büyükler bir zamanlar çocuğu (ama pek azı haurılar bunu).

İthafımı da düzeltiyorum:

Ç o c u k o l d u ğ u z a m a n k i

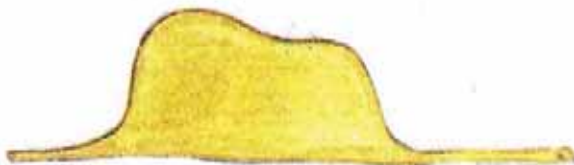
LEON WERTH'E

Altı yaşımıdayken, Ekvator ormanlarını anlatan "Yaşanmış Hikâyeler" adlı bir kitapta olağanüstü bir resim görmüştüm. Yırtıcı bir hayvanı yutan boa yılanı resmiydi bu. İşte o resmin aynısı.

Kitapta şöyle diyordu: "Boa yılanları avlarını çiğnemededen, olduğu gibi yutar; sonra, onu sindirmek için altı ay, hiç kıvıldamadan uyurlar."

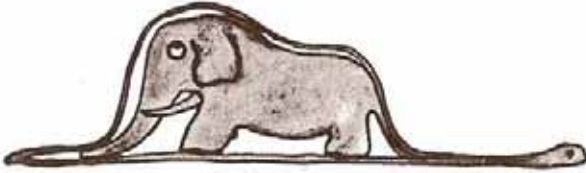
O zaman, cengel ormanlarını çok düşündüm; ve, bir boya kalemiyle ilk resmimi yapım. (I) numaralı resmimi. Şunu:

Bu en güzel eserimi büyüklere gösterdim. Resmimin onları korkutup korkutmadığını sordum.

"Şapkadan da korkulur mu!" diye cevap verdiler.

Ben şapka resmi yapmamıştım. Bir fili sindiren boa yılanı yapmıştım. O zaman, büyükler anlayabilsin diye, yılanın içini de çizdim. Büyüklerin her zaman açıklamalara ihtiyacı vardır. (II) numaralı resmim de şöyleydi:

Büyükler, içten veya dıştan boa yılanı çizmekten vaz geçmemi; en iyisi, coğrafya, tarih, aritmetik ve dilbilgisi çalışmamı öğütlediler. Canım ressamlık mesleğini, altı yaşında, işte böyle bıraktım. (I) numaralı resmimle (II) numaralı resmimin başarısızlığı cesaretimi kırmıştı. Büyükler bir şeyi, hiçbir zaman kendi başlarına anlayamazlar. Çocukların da her zaman, açıklama yapmalarını yorucu oluyor.

Şimdi, başka bir meslek seçmem gerekiyordu: Uçak kullanmasını öğrendim. Dünyanın hemen her tarafına uçtum. Coğrafya da doğrusu çok işime yaradı. Bir bakışta, Çin'i Arizona'dan ayırabiliyordum. Geceleyin yolunuzu şaşırırsanız, çok işinize yarar bu.

Böylece, hayatım boyunca, bir sürü ciddi adamla, bir yığın ilişkim oldu. Büyüklerle bir arada çok bulundum. Onları yakından gördüm; ama düşüncem pek değişmedi.

Biraz zeki gözükken biriyle karşılaştığımda, hep yanımda sakladığım (I) numaralı resmimi çıkarır denerdim. Gerçekten kavrayışlı mı değil mi, öğrenmek isterdim. Cevap, aynı: "Şapka!" O zaman ne boa yılanlarından, ne balta girmemiş ormanlardan, ne de yıldızlardan söz ederdim. Ben de onun gibi briçten, golften, politikadan ve kravatlıardan konuşurdum. O büyük adam da, böyle akli başında biriyle tanıştığına pek memnun olurdu.

II

Altı yıl önce, Büyük Sahra'da uçağım arızalanıncaya kadar, gerçekten konuşabileceğim kimsem olmadan işte böyle yapayalnız yaşadım. Motorumda bir şeyler kırılmıştı. Beraberimde ne makinist vardı, ne de bir yolcu; çetin bir tamiri tek başıma yapmam gerekiyordu. Benim için bu bir ölüm kalım meselesiydi. En çoğu da sekiz günlük suyum kalmıştı.

İlk gece, insanlardan bin mil uzakta, kumlar üstünde uyudum. Okyanus ortasında, gemisi batmış da bir tahta parçasına tutunmuş birinden daha çaresizdim. Şimdi, gün doğarken, küçücük, beklenmedik bir sesle uyandığında nasıl şaşırduğımı varın siz düşünün;

— Ne olur... bir koyun çiz bana! diyordu.

— Ne!

— Bir koyun çiz bana!...

Yıldırımın vurulmuş gibi yerimden fırladım. Gözlerimi iyice oğuşturdum. İyice baktım. Ve, beni ciddî ciddî süzen, olağanüstü, küçücük bir adam gördüm. İşte onun sonradan yapabildiğim en güzel resmi. Şüphesiz bu resim aslından çok daha az büyüleyici. Ama bunda benim suçum yok. Altı yaşımıdayken, ressam-

lık mesleğinde, büyükler cesaretimi kırmıştı; ben de içten ve dıştan boa yılanlarından başka resim yapmasını öğrenemedim.

İşte böyle, gözlerim hayretten açılmış, bu görüntüye baka kalmıştım. Unutmayın ki insanlardan bin mil uzaktaydım. Bu şişşirin adamın ise hiç de öyle yolunu şaşırılmış, açlıktan, susuzluktan bitkin düşmüş, korkudan ödü patlamış bir hali yoktu. İnsanlardan bin mil uzakta, çöl ortasında kaybolmuş bir çocuğa da benzemiyordu, neden sonra, kendimi toparlayıp da:

— Ne... ne yapıyorsun orada? diyebildim.

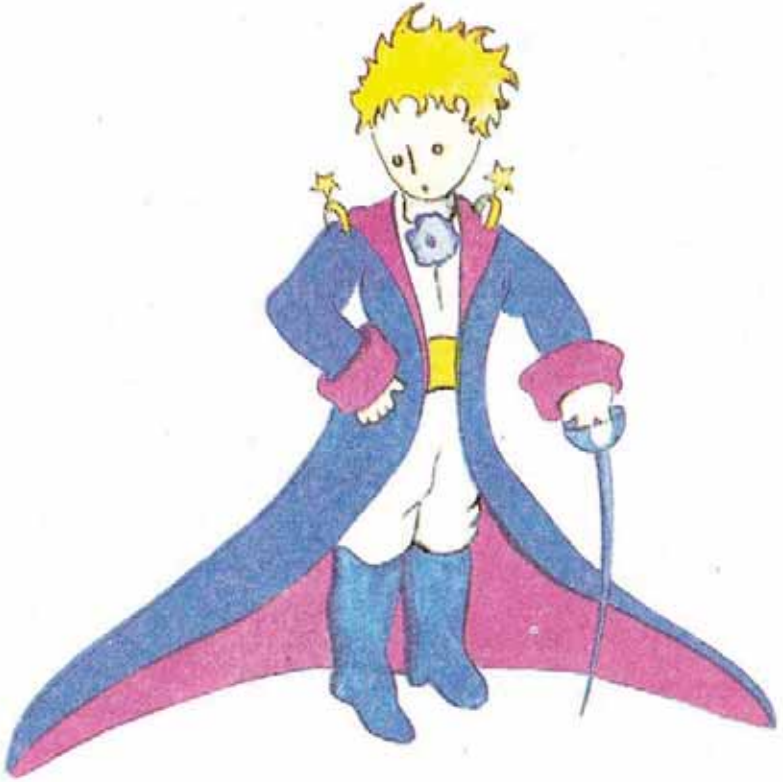
O ise, çok önemli bir şeymiş gibi, usulca aynı şeyi tekrar etti:

— Lütfen, bir koyun çiz bana!

Büyük bir sır karşısında itaatsizlik edemeyiz. Bu isteği, insanlardan bin mil uzakta ve ölüm tehlikesi içinde olan bana ne kadar saçma geldiyse de, cebimden bir kâğıtla kalem çıkardım; ama, bir de düşündüm ki ben daha çok coğrafya, tarih, aritmetik ve dilbilgisi çalışmıştım ve bu küçücük adama (biraz üzülererek) resim yapmasını bilmediğimi söyledim.

— Olsun! dedi. Bir koyun çiz bana!

Daha önce hiç koyun çizmediğimden, bildiğim iki resimden birini yapıverdim: dıştan boa yılanını. İşte o zaman bu küçücük adamın şu sözleri aklımı başımdan aldı:

İşte sonradan yapabildiğim en güzel resmi

– Hayır, hayır! Boa yılanının karnında fil istemiyorum. Boa yılanı çok tehlikelidir. Üstelik, fil de çok yer tutar. Benim orası ise küçüktür. Koyun istiyorum ben. Koyun çiz bana!

Koyun çiziverdim, ben de.

Dikkatle baktı, sonra:

— Hayır! Daha şimdiden hasta bu. Başka çiz!

Çizdim.

Dostum tatlı tatlı gülümsedi ve bağışlayan bir sesle:

— Sen de görüyorsun ya! bu koyun değil, koç. Boynuzları var...

Başka bir tane çizdim.

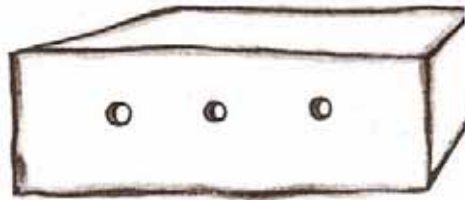
Ötekiler gibi, onu da beğenmedi.

— Çok yaşlı. Uzun yaşayacak bir koyun istiyorum.

Ben de, bir an önce motoru sökmeğe başlamam gerektiğinden, şu resmi çiziverdim, ve:

— İşte sana bir sandık. İsteddiğin koyun da bunun içinde, dedim.

Ne görsem! Bu küçük öğretmenimin yüzü aydınlanıvermesin mi? Şaşırdım.

— Tam istediğim gibi. Çok ot yer mi bu koyun?

— O da niye?

— Benim orası küçücük de...

— Ona yeter. Minicik bir koyun verdim sana...

Resme doğru eğildi:

— O kadar da minicik değil. A a a! uyumuş bile!

Küçük Prens'i işte böyle tanıdım.

III

Nereden geldiğini anlamam için uzun zaman gerekmişti. Küçük Prens durmadan soru sorardı ama, benim sorduklarımı sanki hiç duymazdı. Arada bir ağzından kaçırduğu sözlerden anladım her şeyi.

Meselâ uçağımı (çok karmaşık olduğu için uçağımı çizemeyeceğim) ilk gördüğünde şöyle sormasından:

— Nedir bu şey?

— "Şey" değil o. Uçaktır. Benim uçağım. Uçar.

Uçtuğumu söylemek gurur vermişti bana.

— Nasıl! Gökten düştün çemek! diye haykırdı, o zaman.

— Öyle! dedim usulca.

— Ya! Çok tuhaf!

Ve çok tatlı bir kahkaha attı Küçük Prens. Fena sinirlendim. Sıkıntılarımın ciddiye alınmasını isterim.

Sonra da:

— Sen de gökten geliyorsun öyleyse! Hangi gezegendensin? dedi.

Ortaya çıkışının sırrı böylece aydınlanır gibi olmuştu. Ben de hemen:

— Demek sen başka bir gezegenden geliyorsun, dedim.

Cevap vermedi. Uçağıma bakarken, hafifçe omuz silkerek:

— Şununla da zaten pek öyle uzaklardan gelmiş olamazsın, dedi. Ve uzun bir hülyaya daldı. Sonra, cebinden koyununu çıkarıp hazinesini seyre koyuldu.

Şu, "başka gezegenler"le ilgili, ağzından kaçan sözlerin beni ne kadar şaşırttuğımı düşünün bir! Mutlaka daha fazla bir şeyler öğrenmeliydim.

— Nereden geliyorsun sen, küçüğüm? "Senin orası" neresi? Koyunumu nerelere götürmek istiyorsun?

Düşünceli bir sessizlikten sonra şöyle dedi:

— En güzeli de, şu bana verdiğin sandık, geceleri barınağı olur.

— Gayet tabi. İstersen, gündüzleri bağlamak için ip de veririm sana. Bir de kazık...

Bu sözlerime pek şaşırdı Küçük Prens:

— Bağlamak mı? Çok garip!

— Bağlamazsan, alır başını gider, kaybolur...

Bir kahkaha daha attı dostum:

— Nereye gidebilir ki!

— Nereye olsa! Burnunun doğrusuna...

Küçük Prens B 612 numaralı gezegencikte

O zaman Küçük Prens, sesine bir ağırlık vererek:

— Gitsin! Benim orası o kadar küçük ki! dedi.

Ve biraz üzgünce, şöyle devam etti:

— Burnunun doğrusuna da, fazla uzağa gidilemez...

IV

Böylece, çok önemli ikinci bir şeyi daha öğrenmiş oldum: geldiği gezegen ancak bir ev kadardı.

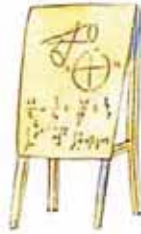
Çok da şaşmadım buna. Dünya, Jüpiter, Mars, Venüs gibi, bir adı olan büyük gezegenler yanında, bazan teleskopla görülmeye-

cek kadar küçük, daha başka yüzlerce gezegen olduğunu biliyordum. Bir astronomi bilgini bunlardan birini keşfedince isim değil de bir numara verir ona: "3251 numaralı gezegencik" gibi.

Küçük Prens'in geldiği gezegenin B 612 numaralı gezegencik olduğunu sanıyorum. Böyle düşünmemi haklı gösterecek delillerim var. Bu gezegencik sadece tek bir kere, o da 1909 yılında bir Türk astronomi bilgini tarafından görülmüştür.

O zaman, bu bilgin, buluşunu Uluslararası Astronomi Kongresi'nde çok parlak bir şekilde açıklamıştı ama elbisesi yüzünden söylediklerine kimse inanmamıştı. Büyükler böyledir işte.

Bereket versin, B 612 gezegeniğin tanıtılması için bir Türk şefi, halkını ölümle tehdit ederek, onları Avrupalılar gibi giyinmeye mecbur etti. Bu astronomi bilgini de gösterisini, 1920 yılında çok şık elbiseler içinde tekrarladı. Bu sefer, görüşlerine herkes katıldı.

B 612 gezegeniği ile ilgili bu ayrıntıya girmemin, ve size numarasını vermemin sebebi büyüklerdir. Onlar rakkamları sever. Onlara yeni bir dosttan söz ettiğinizde, en önemli şeyle ilgili hiç soruları olmaz: "Sesi nasıldır? En çok hangi oyunları sever? Kelebek koleksiyonu yapar mı?" Katiyyen böyle şeyler sormazlar. Sadece: "Kaç kardeşi var? Kaç kilodur? Babası kaç lira kazanır?" gibi şeyler sorarlar. Onu, ancak o zaman tanımış olduklarına inanırlar. Eğer büyüklere: "Kırmızı tuğladan bir ev gördüm; pencerelerinde sardunyalar, çatısında kumrular vardı" dersiniz, bu evi kafalarında canlandırmalarına imkân yoktur. Onlara: "Yüz milyon lira değerinde bir ev gördüm" demelisiniz. O zaman: "Ne güzel!" diye haykırırlar.

Onlara deseniz ki: "Küçük Prens gerçekten vardı; çünkü büyüleyiciydi; çünkü güllüyordu; çünkü bir koyun istiyordu. Bir koyun istemek, gerçekten var olmak demektir", omuzlarını silker, "çocuk" derler size. Ama onlara: "B 612 gezegeniğinden geliyordu" dersiniz, size inanırlar, soruları ile de kafanızı şişirmezler. Böyledir işte. Kızmamalı onlara. Çocuklar büyüklere karşı çok anlayışlı olmalıdır.

Hayatı anlayan bizler ise sayılara aldırmayız. Bu hikâyeye, mäsallardaki gibi, meselâ şöyle başlamak isterdim:

"Evvel zaman içinde bir Küçük Prens varmış. Bu küçük Prens boyundan azıcık büyük bir gezegencikte yaşamış. Küçük Prens'in hiç arkadaşı yokmuş..." Şüphesiz, hayatı anlayanlar için, böylesi gerçeğe çok daha uygun olurdu.

Zira kitabımın baştan savma okunmasını istemiyorum. Bu hatıralarımı anlatırken nasıl acı çektiğimi ben bilirim. Dostum, koyunuyla gideli tam altı yıl oldu. Şimdi onu tanımlamaya çalışmam, unutmuyayım diyerdir. Bir dostu unutmak acıdır. Herkesin bir dostu olmaz. Yoksa ben de sadece rakkamlarla ilgilenen büyükler gibi olurum. İşte bunun için bir kutu boya ile kalemler saunaldım. Ama, altı yaşımdayken, içten ve dıştan boa yılanı resimlerinden başka resim yapmamışken, şimdi bu yaşta yeniden resim yapmaya koyulmam olacak şey değildi. Şüphesiz, ona olabildiğince çok benzeyen resimler yapmaya çalışacağım. Ama, başaracağımdan pek emin değilim. Resmin biri benziyor, biri benzemiyor. Boyunu da pek tutturamıyorum. Şu resimde Küçük Prens fazla uzun; şunda fazla kısa. Elbisesinin renginde de kararsızım. İşte böyle: deneye deneye, iyi kötü bir şeyler yapmaya çalışıyorum. Daha önemli bazı ayrıntılarda da yarılgıya düşeceğim kesin. Ama kusuruma bakılmamalı. Çünkü hiç açıklama yapmazdı bu dostum. Belki beni de kendisi gibi sanıyordu. Oysa ben, ne yazık ki bir sandığın içindeki koyunları görmesini bilmem. Belki ben de büyükler gibiyimdir biraz. Yaşlanmış olmalıyım.

V

Gezegeni, gezegeninden ayrılışı, yolculuğu üzerine her gün yeni bir şey öğreniyordum. Düşünerek, ağır ağır oluyordu bu.

Üçüncü gündü; baobabların korkunç hikâyesini de böyle öğrendim.

Bu da yine koyun sayesinde olmuştu. Küçük Prens büyük bir endişe içinde:

— Koyunların küçük fidanları yediği doğru mu?

— Doğru!

— Ya! Buna sevindim...

Koyunların küçük fidanları yemelerinin neden bu kadar önemli olduğunu anlamamıştım. Küçük Prens:

— Tabii baobabları da yerler? diye devam etti.

Küçük Prens'e, baobabların bir fidan değil, katedrallar gibi kocaman ağaçlar olduklarını; beraberinde bir fil sürüsü götürse de, bu sürünün tek bir baobabı bile yiyip bitiremeyeceğini söyledim.

Fil sürüsü sözü güldürdü Küçük Prens'i:

— O zaman filleri üst üste koymak gerekir.

Sonra, bilgece şöyle dedi:

— Baobablar büyük olmadan önce küçüktürler.

— Doğru! Peki ama, şu koyunların, küçük baobabları yemelerini neden istiyorsun ki?

"— Amma, yapın!" dedi. sanki her şey apaçıkmiş gibi. Bunu da kendi kendime çözmem için bir hayli kafa yormam gerekmişti.

Tabi ya, Küçük Prens'in gezegeninde, diğer bütün gezegenlerde olduğu gibi, faydalı otlar da vardı, zararlı otlar da. İyi tohumlardan faydalı otlar, kötü tohumlardan zararlı otlar biter. Ama tohumlar görülmezler. Taşa, içlerinden birinin canı uyanmak isteyinceye kadar toprağın gizli dünyasında uyurlar. O zaman gerinir; güneşe doğru, önce utana sıkıla, zararsız küçük bir filiz uzanır. Bu uzanan, bir turp,

veya gül ağacı filizi ise gönlünce boy atabilir. Yok eğer zararlı bir bitki ise, farkına varılır varılmaz derhal sökülüp atılmalıdır. Küçük Prens'in gezegeninde çok korkunç tohumlar vardı: baobab tohumları. Mikrop gibi bulaşmışlardı gezegene. Baobabların farkına varılmaz da geç kalınırsa, bir daha onlarla başa çıkmaya imkân olmaz. Bütün gezegeni sarar, kökleriyle delik deşik ederler. Gezegen çok küçük, baobablar da çok fazla ise, gezegeni çatlatırlar.

"Bir disiplin işi bu" demişti, daha sonraları Küçük Prens. Sabahları insan kendine çeki düzen verdikten sonra gezegenine de çeki düzen vermelidir. Baobabları küçükken pek benzedikleri gül fidanlarından ayırdeder etmez sökülüp atmayı alışkanlık haline getirmelidir. Sıkıcı ama kolay.

Bu anlattıkları, benim oralardaki çocukların kafasına iyice girsin diye, güzel bir resim yapmamı istemişti. "Günün birinde,

demmişti, bir yolculuğa çıkarlarsa, işlerine yarayabilir." Bugünün işini yarına bırakmakta bazan bir sakınca olmayabilir. Ama söz konusu olan baobablar ise sonuç hep felâkettir. Tembelin birinin oturduğu bir gezegen biliyorum. Üç tane fidanı umursamamıştı da...

Ve işte, Küçük Prens'in anlattıklarına dayanarak, sözünü ettiği gezegenin yaptığı resmi. Akıl hocalığını pek sevmem, ama baobabların ne derece tehlikeli olduğu o kadar az bilinir; bir gezegencikte yolunu şaşırın birinin karşılaşacağı tehlikeler o kadar büyüktür ki, bir defalık bu kuralı çiğnemeneden edemeyeceğim. Diyorum ki: "Çocuklar! Baobablara dikkat!" Şu resme bunca uğraşmamın nedeni, uzun zamandan beri, benim gibi, farkında olmadan bir tehlikeyle burun buruna yaşayan dostlarımı uyaraktır. Verdiğim bu ders zahmetine değer. Belki şimdi soracaksınız: "Bu kitapta, baobabların şu resmi gibi kocaman bir resim daha neden yok?" Cevabım gayet basit: "Denedim, ama yapamadım. Baobabları çizerken ise, elimi çabuk tutmam gerektiği duygusu kuvvet verdi bana."

Baobablar

VI

Ah, Küçük Prens! İşte böyle, yavaş yavaş öğrendim senin hüzün dolu küçük hayatını. Günbatışlarının güzelliğinden başka avunacak şeyin olmamıştı uzun zaman. Bunu da dördüncü günün sabahında, bana:

— Günbatışlarını çok severim. Hadi, bir günbatışı seyredelim! dediğin zaman anlamıştım.

— Beklemek gerek...

— Neyi?

— Güneşin batmasını.

Önce çok şaşırmıştın; sonra, kendi kendine, gülerek:

— Ben de kendimi hep gezegenimde sanıyorum, demiştin.

Değil mi! Amerika'da öğle iken, herkes bilir ki Fransa'da gün batmaktadır. Bir dakikada Fransa'ya gidebilirsen, gün-

batışını seyredebilirsin. Ama ne yazık ki Fransa çok uzak. Halbuki senin o küçücük gezegeninde, iskemleni bir oynatman yetiyordu. Böylece her istediğinde günbatışını seyredabiliyordun.

— Bir gün, güneşin kırk üç kere batışını seyrettim, demiştin.

Hemen ardından da:

— Biliyor musun, insan o kadar üzgün olunca, günbatışlarını seviyor, diye eklemiştin.

— O kırk üç kereki gün böyle üzgündün demek?

Ama Küçük Prens cevap vermedi.

VII

Beşinci gün, Küçük Prens'in hayatındaki şu sır da yine koyun sayesinde açığa çıkmıştı. Sessizce, ama uzun zaman üzerinde düşünülmüş bir problemin aniden çözülüşü gibi, birden bire şu soruyu sordu:

— Küçük fidanları yiyen bir koyun, çiçekleri de yer tabii?

— Bir koyun ne bulursa yer.

— Dikenli çiçekleri de mi?

— Evet, dikenli çiçekleri de.

— Peki ya dikenler! Ne işe yararlar öyleyse?

Bilmiyordum. Motorumda fazla sıkıştırılmış bir somunu açmaya çalışıyordum. Çok da endişeliydim, çünkü bu arıza artık önemli olmaya başlamıştı. Suyun bitmek üzere oluşu iyice korkutuyordu beni.

— Dikenler?... Ne işe yarar dikenler?..

Küçük Prens bir soru sordu mu peşini bırakmazdı. Somuna kafam kızmıştı ya, lâf olsun diye.

— Dikenler mi?.. Bir işe yaramazlar onlar. Çiçeklerin münasebetsizliği, dedim.

— Ya!

Kısa bir sessizlikten sonra, hınçla şöyle dedi:

— Sana inanmıyorum! Çiçekler güçsüzdürler! Saftırlar. Onların kendilerince bir savunmaları var. Dikenleriyle korkunç olduklarını sanırlar.

Cevap vermedim; çünkü kafamdan şöyle geçiriyordum: "Şu somun bir açılmasın çekiçle kıracağım onu." Ama Küçük Prens yeniden araya girdi:

— Sen de, inanıyor musun... çiçeklerin...

— Bir şeye inandığım yok! Bir şeye inanmıyorum ben! Öyle lâf olsun diye söyledim. Şimdi ciddi şeylerle uğraşıyorum.

Şaşırılmış bir halde baktı bana:

— Ciddî şeyler!..

Elimde çekiçle, parmaklarım yağ pas içinde, herhalde çok çirkin bulduğu bir şeye eğilmiş olarak görüyordu beni.

— Sen de büyükler gibi konuşuyorsun!

Biraz utandım. Ama o acımasızca devam etti:

— Hiçbir şeyin farkında değilsin! Her şeyi birbirine karıştırıyorsun!

Çok sinirlenmişti. Altın sarısı saçlarını rüzgârda savuruyordu:

— Bir gezegen biliyorum; pancar suratlının biri oturur orda. Hayatında hiç çiçek koklamamış, hiç bir yıldız bakmamış, kimseyi sevmemiş. Toplama işlemlerinden başka bir şey yapmamış. Bütün gün, o da senin gibi: "Ciddî adamım ben! Ciddî adamım ben!"

der durur. Bununla da övünür.

Ona insan mı denir! Mantarın biri o!

— Bir ne?

— Mantar!

Şimdi de hiddetten sararmıştı.

— Milyonlarca yıldır çiçekler diken yapar. Milyonlarca yıldır koyunlar yine de yer çiçekleri. Peki şimdi, hiçbir zaman, hiçbir işe yaramayan dikenler yapmak için bunca zahmete neden katlandıklarını anlamaya çalışmak ciddi bir iş değil mi? Çiçeklerle koyunların savaşının hiç mi önemi yok? Pancar suratlıının toplamalarından daha ciddi ve daha önemli değil mi şimdi bu? Ya ben, eğer biricik bir çiçek biliyorsam, ve benim gezegenim hariç, başka hiçbir yerde bir eşi daha yoksa; ve bir sabah, ne yaptığının bile farkında olmayan bir koyun onu, bir anda, birden, yok ediverirse, bu da mı önemli değil?

Yüzü kızarmıştı; devam ediyordu:

— Eğer bir kişi, milyonlarca yıldızda sadece bir tane bulunan bir çiçeği seviyorsa, o yıldızlara baktığında mutlu olmasına yeter bu. "Orada, onlardan birindedir çiçeğim" der. Ama, ya koyun o çiçeği yerse bütün yıldızlar birden sönmüş gibi olur onun için! bunun da mı önemi yok?

Daha fazla konuşamadı. Birden hıçkırarak hıçkırarak ağlamaya başladı. Akşam olmuştu. Aletlerimi attım. Çekiçmiş, somunmuş, susuzlukmuş, ölümmüş, artık umurumda değildi. Bir yıldızda, bir gezegende; benim gezegenimde, Dünya'da, teselli edilmesi gereken bir Küçük Prens vardı! Kucağıma aldım onu. Salladım. Ve: "Sevdiğin çiçek tehlikede değil! Koyununa bir burunsalık çizerim. Çiçeğine de bir zırah... Hem ben..." dedim, kaldım. Ne diyeceğimi bilemiyordum. Kendimi çok beceriksiz buluyordum. Ona nasıl ulaşmalı, onunla nasıl buluşmalı, kestiremiyordum. Göz yaşları ülkesi öyle esrarlı ki!

VIII

Az zamanda daha iyi tanıdım bu çiçeği. Küçük Prens'in gezegeninde çiçekler olmuştu hep: tek sıra taç yapraklarıyla pek basit, pek yer tutmayan, kimseye zararı dokunmayan çiçekler... Sabahleyin otlar arasında gözüktür, akşama da sönüp giderlerdi. Ama bir tanesi, kim bilir nerelerden gelen bir tohumdan çıkıvermişti bir gün. Ötekilere pek benzemeyen bu filizi yakından gözlemişti Küçük Prens. Yeni bir tür baobab da olabilirdi. Ama filiz büyümesini çabucak tamamlamış, çiçek vermeğe koyulmuştu. Kocaman bir tomurcuğun belirmekte olduğunu gören Küçük Prens, bundan akıllara durgunluk verecek bir şey çıkacağını hissediyordu. Çiçeğin ise, yeşil barınağı içinde süslenmesi bitmek bilmiyordu. Renklerini özene bezene seçiyordu. Acele etmeden giyiniyor, bir bir diziyordu taç yapraklarını. Gelincikler gibi bumburuşuk gelmek istemi-

yordu. Bütün güzelliği ile ortaya çıkmak istiyordu. Ya! Süslütünün biriydi! Bu esrarlı süslenmesi günlerce sürmüştü. Sonra, bir sabah, tam güneşle beraber doğuverdi.

Bu kadar özenle hazırlanmış olduğu halde, yine de esneyerek:

— Aaah! Yeni uyandım da... Kusura bakmayın... Saçlarım da pek dağınık...

Küçük Prens hayranlığını gizleyemedi:

— Ne kadar güzelsiniz!

— Değil mi? dedi çiçek, tatlı sesiyle, Güneşle de aynı anda doğdum...

Küçük Prens, çiçeğin pek alçak gönüllü olmadığını anladı ama o kadar heyecan vericiydi ki!

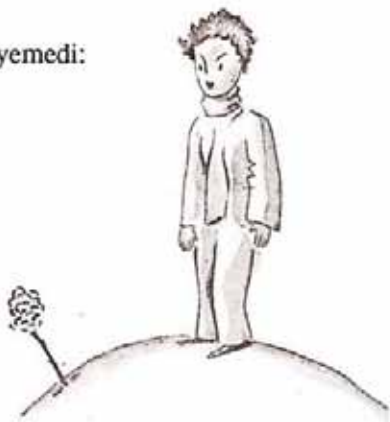
— Kahvaltı vakti geldi sanırım, dedi, sonra. Bir şeyler yapabilir miydiniz acaba?

Çok utandı Küçük Prens; gitti, bir kova taze su getirdi, çiçeği suladı.

Böylece, alınganlıkla karışık kendini beğenmişliği ile, hemen üzmeğe başlamıştı onu. Bir gün dört tane dikeninden söz ederken şöyle demişti Küçük Prens'e:

— Kaplanlar pençeleriyle gelirler şimdi!

— Benim gezegenimde kap-

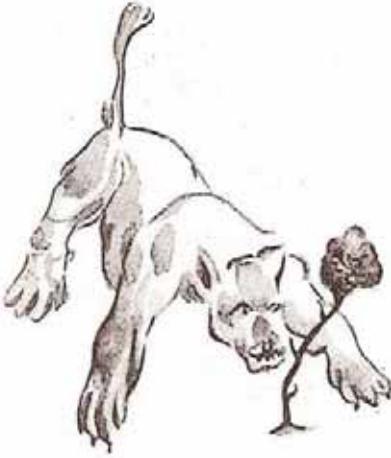

lan yok ki, dedi Küçük Prens; hem kaplanlar ot yemezler...

— Ben ot değilim, dedi çiçek, yumuşaklıkla.

— Oh! Affedersiniz...

— Kaplanlardan korkmam ama hava ceryanından nefret ederim. Acaba sizde bir paravana yok muydu?

"Hava ceryanından nefret etmek... bir bitki için talihsizlik, diye düşündü Küçük Prens. Bu çiçek de ne karmaşık şeymiş."

— Akşamları bir fanus örtersiniz üstüme. Sizin burası da pek soğuk. Yeri iyi değil. Oysa benim geldiğim...

Öylece kalakaldı. Geldiğinde bir tohumdu daha. Başka dünyaları bilemezdi ki. Böyle masum bir yalan uydururken suç üstü yaka-

lanmasından utandı; ama Küçük Prens'i güç durumda bırakmak için, bir iki öksürdü:

— Şu paravana!..

— Gidiyordum... siz konuşuyordunuz da...

Yine de, üzülün diye, zorla öksürdü.

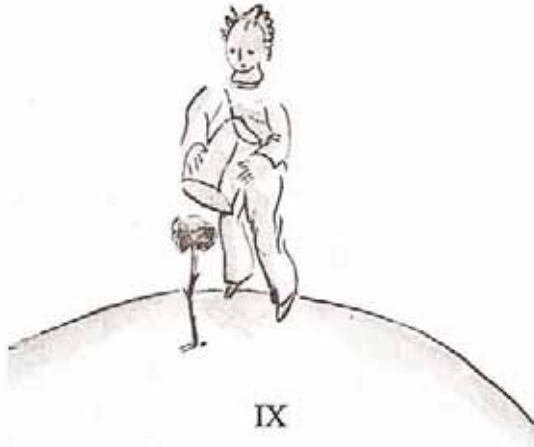

Küçük Prens, tertemiz aşkına rağmen, çok geçmeden çiçek-ten şüphe eder oldu. Önemsiz sözlerini ciddiye almış, çok üzül-mişti.

"Dinlememeliydim onu, demişti bana bir gün; çiçeklerin söyle-diklerine aldırmamalı! Seyretmeli, koklamalı, o kadar! Benim çi-çeğim gezenimi güzel kokularla dolduruyordu da ben kadrini bi-lememişim. Bunca sinirime dokunan o pençe hikâyesi aslında yüreğimi yumuşatmalıydı."

İçini dökmeye devam etti:

"Hiç bilememişim, o zaman! Söylediklerine değil, yaptıklarına bakmalıyım. Güzel kokular yayıyordu, içimi aydınlatıyordu. Kaç-mamalıyım. Beceriksiz nazlanmalarının arkasındaki yumuşaklığı-ını görmeliydim. Böyledir çiçekler; çelişkilerle dolu! Ama o za-manlar, sevmesini bilemeyecek kadar küçüktüm!"

IX

Kaçmak için yabancı kuşların göçünden yararlandığını sanıyo-rum. Ayrılacağı sabah, gezenimini derleyip toparlamıştı. Sönme-miş yanardağlarının ağızını güzelce temizlemişti. Sönmemiş iki ya-nardağı vardı. Sabahları yemeğini ısıtmada ne büyük kolaylığı bu!

Bir tane de sönmüş yanardağı vardı. Ama, o da söylerdi ya: "Ne olur, ne olmaz!" Onun için sönmüş yanardağının da ağzını temizledi. Ağzları temiz tutulursa patlamaz yanardağlar, sönmezler de; usul usul yanarlar. Yanardağ patlamaları, bacaların tutuşmasına benzer. Tabii biz, dünyamıza bakarak çok küçük kaldığımızdan, yanardağlarımızı temizleyemiyoruz. Başımıza bunca dert açmaları bu yüzden.

Küçük Prens, biraz üzgün, son baobab sürgünlerini de kopardı. Bir daha hiç geri gelmeyeceğini düşünüyordu. Ama bütün bu hergünkü işler, o sabah pek sevimli gelmişti ona... Çiçeği son defa sulayıp, fanusun altına koymaya hazırlanırken, ağlamak gelmişti içinden.

— Elveda, dedi çiçeğe.

Cevap vermedi çiçek.

— Elveda, dedi bir daha.

Çiçek öksürdü; ama nezle olduğundan değil.

— Aptallık ettim, dedi çiçek. Affet beni. Mutlu olmaya bak!

Küçük Prens, çiçeğin sitem etmeyeğine şaşıtı. Elinde fanus, öylece kalakaldı. Bu yumuşaklığına bir anlam veremiyordu.

— Anla işte! Seni seviyorum! dedi çiçek. Hiç bilemedin bunu. Hep benim yüzümden. Neyse! önemi yok. Ama sen de benim kadar aptallık ettin. Mutlu olmaya bak!.. O fanusu da bırak. İstemiyorum artık.

— Ya rüzgâr...

— Nezleliysen de o kadar değil... Gecenin serinliği iyi gelir. Bir çiçeğim ben!

— Ya böcekler!..

— Kelebeklerle tanışmak istediğime göre bir iki tirtıla da katlanmalıyım. Çok hoşmuş kelebekler! Kim gelir görür beni yoksa?

Sönmemiş yanardağlarının ağızını güzelce temizlemişti

Sen uzaklarda olacaksın. Kocaman hayvanlara gelince... Hiç bir şeyden korkmam ben. Pençelerim var.

Ve, saf saf, tutup dört tanecik dikenini gösterdi bana. Sonra:

— Dönüp durma öyle, dedi, dayanamıyorum. Madem karar verdin, git!

Küçük Prens ağladığını görsün istemiyordu. Öyle gururlu bir çiçektir, işte.

X

Şimdi, 325, 326, 327, 329 ve 330 numaralı gezegencikler bölgesinde bulunuyordu. Biraz oyalanmak, ve bir şeyler görmek için buraları dolaşmakla işe başlamıştı.

Birinci gezegencik bir kralındı. Nar çiçeği renkli kumaştan, kakım kürklü elbiseleri içinde, çok sade ama çok haşmetli bir tahtta oturuyordu.

Küçük Prens'i görünce:

— Hah! İşte bir kul, diye haykırdı.

Küçük Prens ise:

— Daha önce hiç görmedi ki, nasıl olur da tanır beni!.. diye düşündü.

Kralların gözünde, her şeyin basitin de basiti olduğunu bilmiyordu. Bütün insanlar birer kuldur.

Kral, birinin kralı olmanın verdiği gururla:

— Yaklaş da daha iyi göreyim seni! dedi.

Küçük Prens, oturacak bir yer aradı gözleriyle, ama, o şahane kürk elbise gezegenin her tarafını kaplamış olduğundan ayakta kal-

dı; çok yorgun olduğu için de esnedi.

- Bir kralın huzurunda esnemek, kurallara aykırıdır, dedi kral. Bunu yasak ediyorum.

Küçük Prens çok utandı.

- Kendimi tutamadım, dedi. Çok uzaklardan geliyorum; ne zamandır uyku ...

- Öyleyse, dedi kral, sana esnemeni emrediyorum. Yıllar var ki esneyen birini görmedim. Birinin esnemesi eğlenceli geliyor bana. Haydi öyleyse! Yine esne! Bu bir emirdir.

- Yapamam ... Utanıyorum ... dedi Küçük Prens, kızarak.

- Anlaşıldı, anlaşıldı! dedi kral. Öyleyse bazen esnemeni emrediyorum, bazen de esnememeni.

Geveler gibi konuşuyordu, biraz da kızmıştı sanki.

Kızmıştı, kızmıştı, çünkü kral, emirlerinin mutlaka yerine getirilmesini isterdi. İtaatsizliğe göz yummazdı. Mutlak bir kraldı. Ama çok da iyi kalpli olduğu için, akla uygun emirler verirdi.

"Eğer, derdi sık sık, bir generale deniz kuşuna dönüşmesini emretsem, ve general de bu emre uymasa, kusur generalde olmaz, bende olur."

- Acaba oturabilir miyim, diye sordu Küçük Prens, sıkılarak.

Kürkünün bir ucunu haşmetle toplayan kral:

- Oturmam emrediyorum, dedi.

Küçük Prens hayretler içindeydi. Minicik bir gezegendi burası. Bu kral neyin kralıydı ki!

- Efendim, dedi Küçük Prens, affımza sığınarak, bir şey sorabilir miyim?

- Bana soru sormanı emrediyorum, dedi kral aceleyle.

— Efendim, acaba neyin kralısınız?

— Her şeyin, dedi kral, büyük bir sadelikle.

— Her şeyin!..

Ve kral, ince bir hareketle, kendi gezegenini, diğer gezegenleri ve yıldızları gösterdi.

— Bütün bunların mı?

— Bütün bunların, dedi kral.

Bu kral, sadece mutlak bir kral değil, evrensel bir kraldı da...

— Yıldızlar emirlerinize uyarlar mı?

— Elbette, dedi kral, hem de derhal. İtaatsizliğe göz yummam ben.

Böyle bir kudret Küçük Prens'i büyüledi. Onun da böyle kudreti olsa bir günde, iskemlesini hiç kırmıdatmadan, değil kırk dört, yetmiş iki, yüz, hattâ iki yüz günbatışını seyredebilirdi! Ve, bırakıp ayrıldığı gezegeni yüzünden biraz üzgün olduğundan, kraldan bir lütüfta bulunmasını istedi.

— Bir günbatışı görmek isterdim... Lütfedip de güneşe batmasını emretseniz...

— Bir generale, kelebek gibi bir çiçekten öbürüne uçmasını, veya bir piyes yazmasını, veya deniz kuşuna dönüşmesini emretsem; general de aldığı emri yerine getirmese, kim, o mu, ben mi kusurlu oluruz?

— Siz, dedi Küçük Prens, tereddüt etmeden.

— Tamam işte. Herkesten yapabileceği şeyi istemeli, diye devam etti kral. Otorite, her şeyden önce akla dayanır. Halkına, gidip kendini denize atmasını emredersen, başkaldırır. Bana itaat edilmesini istemeye hakkım var, çünkü emirlerim akla uygundur.

— Acaba, benim günbatışı?.. diye hatırlattı Küçük Prens. Bir soru sordu mu artık peşini bırakmazdı.

— Senin günbatışı mı? Göreceksin. Güneşten batmasını isteyeceğim. Ancak, yönetim anlayışımın gereği, şartların tamam olmasını bekleyeceğim.

— Ne zaman tamam olur? diye sordu Küçük Prens.

— Ne zaman?.. ne zaman?.. diye söylendi kral. Büyük bir takvime baktı. Ne zaman?.. Bu akşam... saat... yedi kırka doğru. Bana nasıl kesin bir biçimde itaat edildiğini de göreceksin.

Küçük Prens esnedi. Kaçıracağı günbatışına üzülüyordu. Sıklıkla da başlamıştı.

— Burada yapacak işim kalmadı, dedi krala. Yola çıksam artık...

Bir kul bulduğu için bunca sevinen kral:

— Gitme! dedi. Gitme, seni bakan yaparım!

— Ne bakanı?

— A... Adalet bakanı!

— Ama burada yargılayacak kimse yok ki?

— Bilmiyoruz, dedi kral. Krallığıma henüz dolaşabilmiş değilim. Çok yaşlandım; araba koyacak bir yerim yok; yürümek de yoruyor beni.

— Nasıl olur? dedi Küçük Prens, ben her tarafını gördüm bile. Eğildi, gezegenin öbür tarafına bir daha göz attı. Orada da kimsecikler yoktu.

— O zaman, sen de kendini yargıyorsun, dedi kral. En zoru da bu. Kendini yargılamak, başkasını yargılamaktan çok daha zordur. Kendini yargılamayı başarırsan, gerçek bir bilgesin demektir.

— Ben, dedi Küçük Prens, kendimi nerede olsa yargılarım. Bunun için burada kalmama gerek yok.

— Dur! dedi kral; gezegenimde, bir yerlerde bir fare olacak. Geceleri duyuyorum. Bu yaşlı fareyi yargılayabilirsin. Arada bir ölüm cezasına çarptırırsın onu. Böylece hayatı senin adaletine bağlı olur. Ama elde bulunsun diye de her defasında affedersin. Bir tane neden başka yok da.

— Ölüm cezası vermeyi sevmem, dedi Küçük Prens. Gidiyorum.

— Olmaz! dedi kral.

Ve hazırlıklarını tamamlayan Küçük Prens, yaşlı krala eziyet vermek istemediği için şöyle konuştu:

— Haşmetmeap, emirlerine tam uyulmasını istiyorlarsa, akla uygun bir emir verebilirler bana. Meselâ bir dakika içinde buradan ayrılmamı buyurabilirler. Öyle görünüyor ki şartlar da tamam...

Kral cevap vermeyince, Küçük Prens, önce tereddüt etti, sonra bir iç geçirdi ve yola koyuldu.

— Büyükelçi yaparım seni! diye bağırdı kral arkasından.

Tam bir kral görünüşü vardı onda.

Küçük Prens, yolculuğu boyunca, "şu büyükler de pek tuhaf doğrusu" diye söylendi durdu.

XI

İkinci gezegende kendini beğenmişin biri oturuyordu.

Küçük Prens'i daha uzaktan görür görmez:

— İşte hayranlarımdan biri! diye haykırdı.

Böyle söylüyordu, çünkü kendini beğenmişlere sorarsanız, herkes onlara hayrandır.

— Günaydın, dedi Küçük Prens. Şapkanız çok değişik!..

— Selâmlamak için, dedi kendini beğenmiş. Beni alkışlayanları onunla selâmlarım. Ama maalesef kimsenin uğradığı yok buralara.

— Ya! Öyle mi? dedi Küçük Prens, hiçbir şey anlamadan.

— Ellerini birbirine vur! dedi o zaman kendini beğenmiş.

Küçük Prens de ellerini birbirine vurdu. Kendini beğenmiş, alçakgönüllülükle şapkasını çıkarıp selâmladı.

Kral ile olmaktan daha eğlendirici, diye düşündü Küçük Prens. Ve durmadan ellerini birbirine vurmaya başladı. Kendini beğenmiş de şapkasını çıkararak selâmladı onu.

Ama daha ancak beş dakika olmuştu ki hep aynı şeyi yapmaktan yoruldu Küçük Prens.

— Ya şapkanın düşmesi için ne yapmalı? diye sordu Küçük Prens.

Kendini beğenmiş duymadı bunu. Kendini beğenmişler övgülerden başka şey duymazlar.